

TIK TAUTINIAI GYVI LIETUVIAI LIETUVĄ IŠLAISVINS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas Toronte-Kanadoje renkasi jau už kelių dienų.

Spaudoje vyksta gyvos diskusijos. Atstovams siūlomas ir duodamas įvairios sugestijos, pareidavimai, kas tikrai padeda ir gelbsti Lietuvių Bendruomenės idėją labiau išryškinti ir sveikiems atėjiesiems darbams kelius nutiesti.

Yra entuziastų, kurie LB suligina su pačia tauta ir kad toji bendruomenė egzistavo net ir tais laikais, kuomet lietuvių tauta dar gludėjo istorijos tamsoje. Šis Lietuvių Bendruomenės sutapatinimas su visa tauta, įneša tiek daug chaoso, jog eiliniams lietuviui sunku ir besuivokti. Tat būkime realistais ir galvokime "gaspadoriškai" stovėdami savomis kojomis ant svetimoms, bet labai svetingos, žemės.

Tie, kurie LB tvėrė, rašė Lietuvių Chartą, o tai buvo Vilko žmonės, galvojo kaip prel. M. Krupavičius rašo: "...politikai vadovauja Vilkas atstovaudamas Lietuvą. Altas JAV, Balfas šaipai, o PLB vadovauja lietuvių bei ir lietuvių kultūros išlaikymui išieivijoje".

Sitokios sąvokos yra priėjusios, visiems suprantamos ir aiškios. Lieka tik galvoti ir planuoti, kad lietuvių institucijos gerai veiktų, gerai planuodamos savo tikslu trumpiasiu keliu siektų. Šioms institucijoms gerai veikiant lietuvių tauta tikrai

nepažaus; išieivijoje lietuvis nepasiekė tautų mišinyje, varge atsidūręs susilauks paramos ir užtėvėjos, o gyvais lietuviams išlikti ir tėvynei laisvę iškovos.

Kuomet LB keliama į pačias aukštbes, tai prel. M. Krupavičius turėjo drąsos pasakyti, kad "tokios, kokia buvo sumanyta ir kuriama jos sumanytojų ir organizatorių — Vliko nebeturime".

Todėl žiūrėkime į Bendruomenę, kaip į organizuotą lietuvių tautos dalį išieivijoje, kuri gyvena ir rūpinasi lietuvių išlaikymo reikalais ir savo priaugančią kartą maitina tautiniais sąvais.

Nefilosofuokime, kad lietuvis savo gimimu jau priklauso bendruomenei. Jis priklauso tautai, tik bendruomenės rūpestis yra kiekviename iš mūsų pažadinti tą supratimą ir atsakomybę jausmą ateiti į bendruomenę, būti organizuotu ir suvienytomis pastangomis sudaryti išieivijoje vienalytį tautinį kūną tam, kad lietuviu gimus palikti pėdsakų, jog lietuviu esi buvęs.

Iškokime būdų ir kelių, kaip prie kiekvieno lietuviu priedi, kad jis pasijustų esąs savo tautos narys, turis savo specifinius uždavinius ne tik gyventi materialiniais interesais, bet kad ant savo pečių neša ir atsakomybę už savo tautą.

V. Volertas Drauge rašo, kad "paskutiniomis metais girdisi įvairių aiškiojimų apie politinius susigrupavimus, kurie, nelyginant kaip krankliai, veja teisėtus šeiminkus, niurzga organizacine LB forma nepatenkintieji, net gi rūgsta ir grynakraujai nepartiečiai, ir ištikrųjų, darbu lieka skysta sauja žmonių".

Manau, kad tokie aiškiojimai nėra visai iš piršto išlaužiami. Ateina žinios, rodos, patikimiam žmonėm prasaritus, kad Tautinės Sąjungos vadovybė savo siaurame pasitarime ratelėje yra nutiesusi planus keliems metams pirmyn, kurių bėgyje, pradedant nuo LB apylinkių, per apygardas į savo vadovavimą perimtą LB Centro Valdybą, ir tuomet jau per ją spausi ir reorganizuoti Vlika ir Altą.

Šis planas Čikagoje jau įgyvendintas. Į praeitą LB Apygardos atstovų susirinkimą, anksčiau LB susirinkimuose, pradedant nuo balsų skaičiuotojų TS veikėjai pravedė savo žmones ir susirinkimam jau atėjo su iš anksto išspausdintais kandidatų lapeliais, kuriuos platino, ragino tik už tame sąraše pažymėtus asmenis balsuoti ir rinkimuose iš 9 atstovų pasilaukė sau 7 vietas, pasitelkdami talkovieną Vienybės fronto žmogų (stovintį už kultūrinį ryšių palaikymą su okupuota Lietuva) ir kitą vietą užleisdami krik-

mokratų pažūrų žmogui.

Kad iš anksto buvo suplanuota taip veikti, rodos, ir TS žmonės to ir neslepia, nes ir CV-bos pirmininkui J. Jasačiui, viename pasitarime buvo aiškiai pasakyta: "mes atėjome ne vadovauti, bet Apygardą sutvarkyti". Kaip tas "sutvarkymas" vyksta, galėtų pasakyti žmonės arčiau "tvarkymų" stovintieji, tačiau, kaip girdėtis, niekas tais patvarkymais dar nesididžiuoja.

Tų pačių planų įtakoje Cicero LB apylinkėje buvo susidariusios net dvi greta veikiančios, valdybos.

Manau, nereikia panašių planų menamai niurzgėjimais dangstyti; bet, norint LB išvesti ant tiesaus kelio, reikia tas negeroves šalinti nuoširdžiomis pastangomis, ne kieno nors padiktuotomis ir visus tokios rūšies plaknuotojus ir "sutvarkytojus" kelti viešumon.

Būtų idealu ir džiugu, kad ir kiečiausi politikieriai atėję į LB, bendruomeniškai elgtųsi ir galvotų. Deja, taip nėra. Reikėtų, kad einant į LB susirinkimą jos reikalų svarstyti, savo politinio įsitikinimo "ticket" paliktų namie; tačiau, jis daugumoje atsišėmamas kartu švarko vidaus kišenėje.

Politinės vienybės stoka mūsų išieivijoje ir sukėlia visokių dulkių, sudaro tokias nuotaikas, kurios išvirsta į pasyumą, abejingumą ir kažkokį laukimą. Jei būtume vieningi Lietuvos laisvinimo bare, susidarytų vieninga nuotaka ir LB darbuose.

Nemokėdami arba, teisingiau pasakius, nenorėdami vieningai dirbti, atbaidome nuo bet kurio darbo daug pašalinį, kurie lyg ir norėtų dėtis į bendrą talką, bet dažniausiai pasako: palauksime, kol pašibaigs tos politikierių rietenos. Todėl daugeliu atvejų, kuomet bandome visuomenę kaltinti už jos pasyumą, reiktų mūsų politikos vadovams ne kartą muštis į krūtinę, kartojant: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.

Grįžtant prie LB darbu, tenka pripažinti, kad ji užsibrėžusi ir apsikrovusi dideliu glėbiu darbu, kurie lietuvių išieivijos gyvenimą yra labai svarbūs ir kurių įgyvendinimas, kartais, yra tik užuomazgoje. Tad visi tie darbai PLB Seime turėtų būti peržvelgti, visos klūtytys jų įgyvendinimui šalinosios ir, su visais negalavimais nuoširdžiai kovojama.

Man asmeniškai sunkų įspūdį paliko ir paskutinis LB Tarybos suvažiavimas Čikagoje.

Centro Valdybos švietimo skyriaus vedėjo p. Ignatonio pranešimas lituanistinio švietimo reikalu buvo gerokai blankus, tuo tarpu kai čia glūdi pats svarbiausias LB uždavinys.

Žvelgiant į gyvenimo tikrovę, visokių negerovių, trūkumų, nepriteklų yra tiek ir tiek. Stoka gerų mokytojų, klaikus kai kurių tėvų žvilgsnis į lituanistinį švietimą, stoka vadovėlių (kuriuos turime ir tie leptynos sukrauti guli), jaunimui tinkamų skaitymui knygų reikalavimas, vaikų darželiai, lituanistinio švietimo "ubagiškumas" lietuvių parapijinėse mokyklose ir t. t. Visa tai praėjo be kurios nors didesnės analizės, diskusijų ir nesimantė didesnio susirūpinimo iš atstovų tarpo. Vienok, kuomet dienotvarkės punktu atstotojo LB dalyvavimas politikoje, tai atstovai atgrįjo ir pasiūlyto kaip ant mielių. Kalbėjo karštai, vieni kitus labiau paspigindami ir tam klausimui buvo pašvęsta nemažai laiko. Iš šalies klausantis, susidarė įspūdis, kad LB dalyvavimas politikoje yra pagrindinė sąlyga jai augti, stiprėti ir tautos vardu kalbėti.

LB Centro Valdybos išdininio pranešime, kuriame skaičiais pavaizduoti narių įnašai, skelbto vajan rezultatai, kelia labai rimto rūpesčio, kad bent šiuo

David Fellin, vienas iš dviejų angliakasių, kurie buvo užgrioti kasykloje netoli Hazelton (Pa.), gabenamas į Ilionine. Jis ir kitas angliakasis išbuvo užgriuvosioje kasykloje 14 dienų, kol pasisekė juos ištraukti pro išgręžta skylę.

laiku LB dar stovi ant silpno pagrindo. Prisiminus, kad per praėjusius visuotinius balsavimus balsuotojų skaičius sukėsi apie 5,000 žmonių, tai yra aiškus skaičius, į kurį LB Tarybos suvažiavimui reikėjo kreipti rimtą dėmesį, ir šis klausimas neturėtų būti užmirštas ir PLB Seime.

Jeigu žiūrėti grynai į skaitlines, tai galima būtų teigti, kad Amerikos Lietuvių Susivienijimai galėtų savintis tą pačią LB teisę kalbėti lietuvių vardu, nes jte pirmieji susirinko į didelį būrį, tūkstančiais skaičiuojama, pareikusių norą savitarpine pagalba išlaikyti tautiškumą savo tarpe ir jaunijoje kartoje.

Lietuvos laisvinimo ir lietuvių išlaikymo idėjos yra labai artimos ir viena kitą papilddo, tad visai natūralu ir niekas neturėtų dėl to pykti arba jaudintis, jei LB nepori visai užmerkti akių ties tais darbiais, kuriuos vykdo Altas Amerikoje ir Vlikas globaliniai, tuo labiau, kad ten, kur nėra ALB skyrių Amerikoje, juos turi atstoti LB apylinkių valdybos. Tat būtų visai logiška, kad Altas ir LB organai laiks nuo laiko rinktųsi bendram pasitarimui, draugišką nuotaką visoms negerovėms apsvarstyti, pasitaikant susikryžavimus išlyginti ir kiekvienam, savo pagrinde, pasiūlykiant prie vykdomo tu uždavinį, kuriems tos dvi organizacijos yra pašautos.

Be LB veikėjų užsimojimas perimti vadovavimą kovai už Lietuvos laisvę yra vis tik gana ryškus.

Tiesa, reikia sutikti su St. Barzduko teigimu, kad "kova už laisvę yra ne kieno nors privilegija, kaip buvo bajorijos laikais, bet visų lietuvių uždavinys, kaip yra demokratiškai besitvarkančiose bendruomenėse".

Vietoj muštis dėl politikos vadovavimo, muškimes dėl lietuvių kultūros išsaugojimo. Pakelkime LB narių skaičių, sustiprinkime lituanistinį švietimą įtraukiant visus jaunuolius, sudarykime naujus kadrus tai kovai tęsti iš dabartinės brestančios studentijos, o Lietuvos laisvinimo politikos vadovavimas, esu tikras, už kelių, ar keliolikos metų, patsai ateis ir pasibės į LB duris. Tuo gi tarpu branginkime visus kadrus, nežiūrint kas

kurios išieivų kartos bebūtų, kurie dar rūpinasi, sielojasi, nori ir sugeba dirbti ir aukotis. Neardykime ir nenutraukime santykių su senąja išieivija, su kuria mus riša bendras darbas ALBTaryboje.

Stebint JAV LB darbus pasi-gendį planų diskusijų ekonominiiais kausimais. Kanados lietuvių yra gerokai amerikiečius pralenkę, už tai jie tik pagarba visų mūsų užsitarauja. Kanadoje jau bent trijose didesnėse lietuvių kolonijose yra įsistėgusios Credit Union ir, kaip iš spaudos matosi, visos su pasisekimu žengia pirmyn, o Amerikoje rodos, kas tai panašaus įsikūrė Los Angeles. Tat ar nevertėtų LB vadovams pasvarstyt klausimą, ar tokių ekonominių institucijų kurimas neįeina į LB uždavinius, kad jos laikui bėgant sudarytų stiprų ramstį lietuvių kultūros uždaviniams vykdyti?

Jei, anot V. Kavolio: "šiandien turėtų būti jau visų sąžinėms aiški istorijos tiesa, kad visi turi atsakomybę dėl visų laisvės kovoti" — tai visų Bendruomenės vadovų sąžinėms taipgi turi būti aiški istorijos tiesa, kad, norint iškovoti Lietuvai laisvę, pirma reikia išlaikyti išieivijoje, kad būtų kam už tą Lietuvos laisvę kovoti — ir tai yra pagrindinis LB uždavinys.

Be didesnių politinių ir ekonominių interesų susikirtimo tarp didžiųjų pasaulio galiųjų mūsų laisvinimo pastangos yra gana ribotos ir ilgomis distancijomis matuojamos. Tad skubėkime dirbti ir kovoti už tai, kas šiandien deganti prašosi ir kas tik vien nuo mūsų visų bendrų pastangų priklauso.

Su šiomis mintimis linkiu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimui geriausios sėkmės.

Jonas Bertašius

FOREST FIRE DANGER TODAY!

Remember — Only you can PREVENT FOREST FIRES

4 1/2% current dividend

5% on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SASKAITAS. 4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniai uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

AL Vaitis pas Trumana

Gabus jaunas lietuvių demokratų veikėjas AL Vaitis, neseniai iškeliavęs ilgą atostogų Amerikos istoriniais keliais Santa Fe Trail, apie ką jau Naujienose buvo rašyta. Dabar jis atsiuntė Naujienų vyr. redaktoriumi Dr. P. Grigaičiui laiškėlį iš Independence, Mo. Rašo aplankeles Trumano biblioteką ir matėsis su buv. JAV prezidentu Harry Trumanu, iš kurio naujai išgavęs jo nusistatymo pareiškimą dėl Lietuvos laisvės. Laiškelyje pažodžiui rašoma: "Tik ką kalbėjau su buv. prezidentu Trumanu. Paklaustas, ar jis turėtų dėl lietuvių koki "message" (pareiškimą), Trumanas atsakė, kad jis neturi nieko daugiau pridėti prie to, ką jis jau yra pasakęs ir kad jo nusistatymą visi žino.

— Aš klausiau: "Ar Jūs esate prieš subjungaciją (pajungimą)? Jis atsakė: Taip. Aš savo minčių nė kiek nepakeičiau".

Mes kalbėjome apie 15 minučių ir jis mane pakvietė užsukti į jo viešbutį, kada jis vėl bus Chicagoje".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dabar mokami dividendai bonų sąskaitoms

ATIDEKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naują rūšies didesnių dividendų sąskaitą. Skambinkite arba rasykite už informaciją, kaip taksi gali būti atidėti net aštuoneriems metams, kai Jūs gaunate net iki 5 1/2% dividendų. Dabar mokame 4 1/2% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5 1/2% gaus pagal 8 metų planą.

Visos sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4070 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILL. CL 4-470

TAUPYKITE PINIGUS PIRKdami VITAMINUS ZEMIAUSIOS KAINOS

VISI SIMTAIS

VITAMINAS A, — 25,000 vienetų \$1.09

VITAMINAS C, 100 mg. \$0.79

VITAMINAS B, 100 mg. \$0.98

VITAMINAS B-12, 25 mg. \$1.29

IVAIRUS VIT. su B-12 \$1.19

A. P. C. skausmų malšinti tabletes \$0.49

THERAPEUTIC M. su mineralais \$3.79

GERIATRIC MULTIVITAMINAI, 40 metų sulaukusiemis žmonėms \$3.19

80 c. GARFIELD nuo galvos skausmų milteliai 5 už. \$1.00

500 OINTMENT tepalai visoms odų ligoms nuo \$1.25 iki \$6.00 už asotelį.

The REX ALL Store

UNION DRUG CO.

35th and HALSTED STREET (Siaurinis kampas)

Telefonas: YArds 7-6917

CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniai nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Rašyti galite įsų gimtąja kalba

Knyga — geriausia dovana

TIEMS, KAS NORI SVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, 336 pusl. \$5.00
2. Juozas L. Jodis, RASTAI, 246 pusl. \$3.00
3. M. Žolienko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 pusl. \$2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAZOJI LIETUVA, 327 pusl. \$3.00
5. K. B. Kraučinas, SIAURUOJU TAKELIU, 178 pusl. \$2.00
6. Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 947 pusl. \$10.00
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 225 pusl. \$2.00 ir \$3.00
8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 pusl. \$7.50
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 pusl. \$5.50
10. Paulius Galaunė, LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, 301 p. ir 174 piešiniai \$8.50
11. Kipras Brielinis, PENKTIETI METAI, 592 pusl. \$6.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 pusl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švalistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 pusl. \$2.00
14. Antanas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rasteno vertimas, 40 pusl. \$2.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIŲ KARALIENE \$3.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiunčiant nurodytas sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

VALANDOS:

Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet.

Antrad. " 9 " 4 " "

Trečiad. uždaryta visą dieną

Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet.

Penktad. " 9 " 8 " "

Šeštad. " 9 " 12:30 "

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena idomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinke pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2% Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

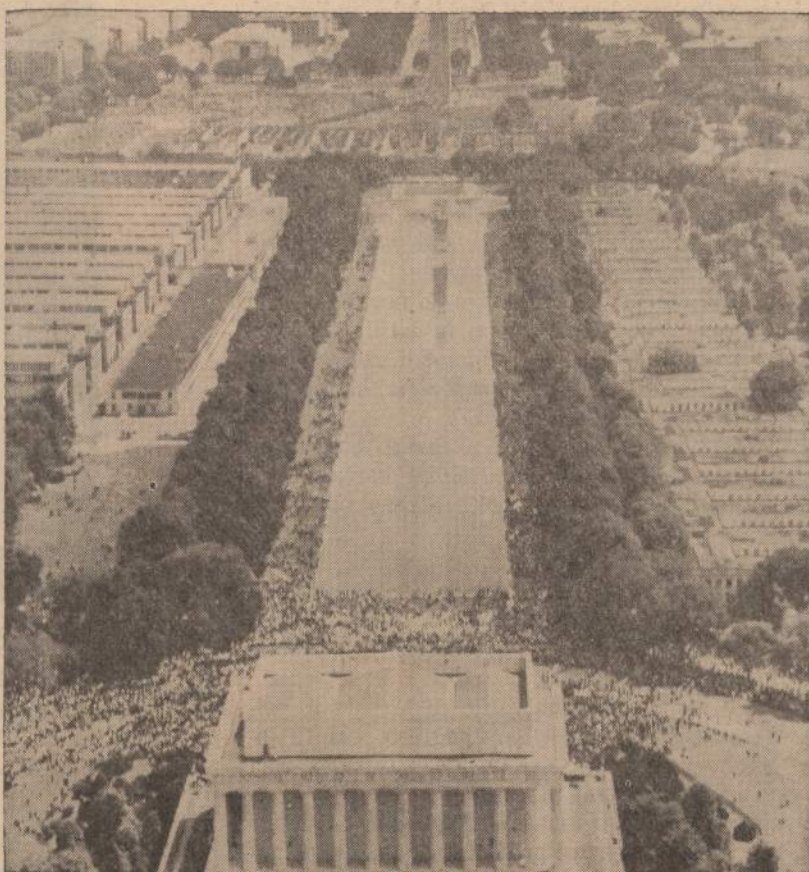
VEIKSNIŲ REFORMOS KLAUSIMU

Pabaiga.

Su dideliu pagrindu ir sielvarta prel. M. Kr. klausia: "Ar tokiam žygiui laimėjus, visi panorės pasilikti B-nės nariais? Ar dar daugiau ji (B-nė) nesunykus po "laimėjimų"? Todėl yra prasminga skelbti paliaubos vieniantiems tiltams statyti. Laikas atvėsina aistras ir, dažnai, netikėtai subrendina tobulesnius problemų sprendimus". Kam B-nei paliaubos, jei ji į Vliką nesikėsina, o stengiasi padėti jam stiprėti?" ("Draugas", N. 184, 63). Iš tikrųjų "kam paliaubos", jei, tariamai, nėra nusisipratimo ir ginčo objekto, o dar, be to, tiesiama "pagalbos" ranka? Bet sunku suprasti, kaip galėjo tie žodžiai išsprukti, nes ten pat St. Barzdukas prikiša, kad dabartinėje veiksnų struktūroje nėra vietos Lietuvos Atstovams. Tikrai, nėra jiems vietos. Bet tik dėl to, kad Lietuvos diplomatai yra ne visuomeninė, bet vyriausybė, tarptautiniai pripažinta institucija. Pamatysime, kokią vietą jai suteiks B-nė? St. B. įjungia į laisvinimo organizacijų skaičių ir Balfą! Rodos visiems žinoma, kad jis yra par excellence apolitinė ir nepasaulėžvalginė organizacija. Būtų įdomu sužinoti kokiu oficialiu raštu ir kada Balfas reikalavo Lietuvai laisvės?.. Tame pačiame rašinyje St. B. cituoja dr. J. Girniaus, kun. J. Vaišnio ir dr. V. Kavolio deklaratyves, bendro pobūdžio mintis. Jos visos tinkamos ir Vlikui ginti, bet St. B. jas autentiškai komentuoja B-nės naudai. S. B. ir jo bendraminčių atkaklus bandymas įtikinti, kad kitų draugijų ir, ypačiai, politinių partijų, išskyrus B-nę, organizacinis gyvenimas išblėses... partijos "negyvos" primena karingų "bebožnių" (skubu pabrėžti, kad aš nelaukau tokių PLB ir jo bendraminčių) kova su nesančiu, jų nuomone, Dievu. Jei partijos negyvos, jei jų gyvenimas išblėses, — tad kodėl su jomis kovoti? Ką norima įtikinti? Lietuviams, pripažįstantiems partijas ir jų gyvastingumą, tas įtikinimas nereikalingas. Gal norima save pačius įtikinti klaidingoje pažiūroje? Tuomet bus drąsiau veikti... Lietuviškas politines partijas gyvas laiduoja nuo tamsiosios perversminės gruodžio nakties... Bet vis nepajėgia jų užberti žemėmis... "Partijos, nors ir negyvos" laisvina Lietuvą! Ar tai neįrodo jų galingumo ir gyvastingumo? Jos tai darė, kuomet demokratine B-nė buvo dausose. "Vliko atstovai pateko į konclagerius". Nuo mirties juos išgelbėjo tik Vokietijos kapituliacija", 1941 sukilimas, pagaliau partizaninė veikla antrajai Sovietinei okupacijai prasiėdėjus. Nei vienas šis atvejis nebuvo pradėtas vadovybės klausimą svarstant (Volertas, I Laisvę, N. 32, 63). Akyvaizdoje

tu prieštaravimų tenka pasinaudoti St. B. žodžiais: "Kame nuoseklumas ir logika?" Dar viena — kita pastaba P. V. Cižiūnui į jo posakį "demokratinė visuomenė pati sukuria vienijančią autoritetą" (V. Č. Aidai, N. 6, 63). Tai jau seniai padaryta. Tik demokratinės visuomenės sukurtas vienijantis autoritetas — Vlikas galėjo veikti 20 metų — okupuotoje Lietuvoje ir ilgametėje tremtyje. Tėvynėje jį pripažino pavergta tauta, tremtyje — demokratiškai susikūrusios lietuvių organizacijos, apsijungusios ALT. Vlikas galėjo ir gali veikti tik dėlto, kad savo užnugarį turi prietelgiai nusiteikusią lietuviškos diasporos daugumą. Santykiai su PLB buvo per ilgus metus išlyginti. Trintis prasidėjo tik neseniai. Prieš Vliką ir Altą veikė visą laiką tik apie 5-6000 lietuvių — atskilėlių — laisvininkų ir vilninkų. L. B-nę kontroliuojančios politinės grupės mėgsta pabrėžti savo apolitiškumą. "Dar daugiau, atspara yra bene trijų politinių grupių spiritus movens. Tai yra atsparos karikatūra, ne ironija... Emigracijoje atspara įgavo didesnio populiarumo negu tėvynėje... Tai labai suprantama: ne jautis puikuojasi savo darbu, bet ant jo rago tupinti musė" (J. Aistis, M. Str. Elegijos "Darbininkas", 63). Tos grupės iki šiol per daug nesipuošė demokratizmu. Viena iš jų užgniauzė demokratiją nepriklausomoje Lietuvoje. O kitos?... Kita grupė Lietuvoje nebuvo žinoma... Tad jai tenka įrodyti savo veiklos demokratiškumą. Faktas, kad tos grupės randa galimybę panaudoti B-nę savo partikulariems reikalams irgi nekaltai už jų demokratišką protą ir širdį.

Teorinių diskusijų užbaigai tenka pareikšti dar keletą minčių. St. B. cituoja P. V. Volertą — "Mūsų politinio darbo institucijas, linkint joms sėkmės, reikia gražinti pasaulio lietuvių bendruomenėn". Bet gražinti galima tik tą, kas buvo buvęs joje ir vėliau, išėjęs iš jos. Man nežinoma, kad Vlikas yra buvęs bendruomeninės organizacijos dalis. Ta citata tampa sunkiai suvokiama ir net klaidinanti, kuomet ji priešpastatoma V. Volerto nupieštamam politinio darbo įstaigų struktūrai, būtent: "I. Vlikas lieka Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimui Komitetu, mūsų politinei kovai vadovaujantis laisvame pasaulyje. II. Jo darbu palengvinti ir specialiai mūsų reikalui atstovauti JAV yra AL Taryba. III. Vlike atstovaujamos visos politinės partijos, rezistenciniai judėjimai ir likusi visuomenė. Pusę jo narių deleguoja politiniai sambūriai ir kitą pusę — PLB rinkiminiais kekliais. Prezidiumas renkamas balsimų svarstant (Volertas, I Laisvę, N. 32, 63). Akyvaizdoje

Bendras įvykusio Washingtone Laisvės Žygio vaizdas. Apskaičiuojama, kad tame žygyje dalyvavo apie 200,000 žmonių.

stabdomas". (V. V. I Laisvę, N. 32, 63).

Tai nėra tobulas, išbaigtas projektas. Bet jis nelaužo veiksnų struktūros. Jį belukštenant gal pavyktų surasti susitarimo branduolį. V. V. galvojimą papildė V. Vaitiekūno juridiška analizė: "Bendruomenės atstovai gali įsijungti į tokį laisvinimo organą, kuriame dalis atstovų būtų iš grupių visai nepažeidžiant PLB visuotinumą. PLB organų įsijungimas į laisvinimo organus ne tik nesikerta su PLB darbais tautinės kultūros srityje, bet tik sudaro galimybių tikslingiau panaudoti kultūrinis darbus Lietuvos laisvinimo reikalams" (V. Vaitiekūnas, L. Die-nos, N. 6, 63).

Baigiamos pastabos

Mano medžiaga, pateikta skaitytojams, rodo, kad klausimas apie PLB įėjimą į laisvinimo veiksmus yra neišsprendęs, nesukristalizavęs, suskilęs. Visuomenės dauguma yra prieš laisvę, už laisvę, už tautos savitės proklamacijos išmėsinėtos visos laisvės sėklos ir išsilaisvinimo viltys. Gal nebus suklysta galvojant, kad šių metų Pavergtųjų tautų savaitę jau yra viena iš paskutinių! Visa tai užgula mus slegiančia našta. Mes negalime atsakyti jos nešti, nes negalime pastatyti į pavojų tautos laisvinimą. Minėdami 1863 m. sukilimą, mes turime 1963 m. paversti dvasinio sukilimo metais. Sunkumų griūtis neturi laisvinimo darbų nutraukti. Mūsų veiksmų vykdomi žygiai negali nutraukti ir jų paruošti planai privalo būti vykdomi. Tenka atsistoti ant savo kojų. Di-

priimtinas. Bet nejaugi derėtų tą reikšmingą šūvį šauti nepalankiausiu laiku ir nepalankiausiomis sąlygomis. Be to, kodėl S. Rusijai, turinčiai pastovią daugumą U. N., neišnaudoti sambūviavimo marjažo medaus mėnesio nuotaikos, ir paleisti tą peticiją į plenumo posėdį ir ją atmesti, motyvuojant, kad tai kišimasis į kitos valstybės vidaus reikalus. S. R., tai bus niekuo nekainuojantis žaidimas, o mums didelis, gal nepataisomas smūgis. Atrodo, kad tokia peticija, jei ji bus ruošinama, visokių atvejų turėtų būti įteikta tik susitarius su Latviais ir Estais.

Tarptautinės politikos raida byloja, kad mūsų laisvinimo kovai gresia dideli sunkumai, net smūgiai. Prasidėjo grėsmingas atodėkis šalto karo eigoje.

Palikime kitų reikalus kitiems. Pasiguoskime savais rūpesčiais. Laisvosios Baltikos Rūmų durys užsidarė. L. L. K. vos bealsuoja. Iš Pavergtųjų tautų savaitės proklamacijos išmėsinėtos visos laisvės sėklos ir išsilaisvinimo viltys. Gal nebus suklysta galvojant, kad šių metų Pavergtųjų tautų savaitę jau yra viena iš paskutinių! Visa tai užgula mus slegiančia našta. Mes negalime atsakyti jos nešti, nes negalime pastatyti į pavojų tautos laisvinimą. Minėdami 1863 m. sukilimą, mes turime 1963 m. paversti dvasinio sukilimo metais. Sunkumų griūtis neturi laisvinimo darbų nutraukti. Mūsų veiksmų vykdomi žygiai negali nutraukti ir jų paruošti planai privalo būti vykdomi. Tenka atsistoti ant savo kojų. Di-

WAUKEGAN, ILL.

Ivyks gegužinė

AL Bendruomenės, Waukegan Apylinkės Valdyba, vasaros sezono uždarymo proga, šių metų rugsėjo mėn. 1 dieną rengia gegužinę (pikniką), kuri įvyks ant Michigan ežero kranto gražiaime North Chicago's Foss parke: prie paviljono 3 nr. Pradžia 9 val. ryto. Į Foss parką reikalinga vykti Sheridan Rd. keliu ir privažiavus 17 gatvę (Park kino teatrą) sukli: vykstantiems iš šiaurės į kairę, o vykstantiems iš pietų į dešinę.

Apylinkės valdyba į šią išvyką kviečia visus šios apylinkės lietuvius — senimą ir jaunimą. Laukiami svečiai ir iš kaimyninių kolonijų.

Gegužinėje bus įvairūs sporto pasirodymai. Pirmaujančioms bus skiriamos vertingos dovanos.

dieji laisvinimo uždaviniai įpareigoja surasti lėšų.

Senoji Armėnų patarlė sako: "Sūnys, kurie savo tarpe rieja si, beregint susitaiko vilką sutikę". Toji instinktyvinė elgsena įgalino juos išgyventi ilgus laikotarpius. Visos lietuvių diasporos seimas Toronte prisimins W. Churchillio žodžius, pasakytus Britų Imperijai tragikoje valandoje: "Keleri metai pareikalavus kraujo, sunkaus darbo, prakaito, ašarų... Tik tuomet ateis laimėjimo prošaivstė"... Seimas, juos turėdamas galvoje, darys savo nutarimus. Gelbėkime save. Gelbėkime pavergtą tautą. Dievas padės!..

Tiesa, apylinkės valdyba išsiuntinėtam nariams pranešime nurodo, kad atvykstantieji atsivežtu maisto ir gėrimų, o ji parūpins tik ledus.

Atvyko nauja šeima

Marijos ir velionio Augusto Štoltengofų sūnus Jurgis su žmona atvyko iš Kanados į Jungtines Amerikos Valstybes nuolatiniam apsigyvenimui ir bando įsikurti Waukegan, Ill.

Minėjo sukaktį

J. ir O. Petrošiai minėjo 50 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį.

J. Petrošius šioje lietuvių kolonijoje yra laidojimo direktorius.

CICERO

Parduodamas Lietuvių Liuosybės Namas

Plačiai kalbama, kad Liberty namas, 1401 — 3 parduodamas. Taip, tikrai yra nutarta parduoti už tinkamą ir vertiną pasiūlymą. Visa bėda, kad pašaliniai kainą nustatinėja ir visai spėlioja, tuo būdu kitus tik klaidina ir kai kas tuos klaidinimus priima už tiesą.

Bendrovės vadovybė parduomo agentūroms nėra jokio pareiškimo dėl namo pardavimo įteikusi, dėlto kad ši lietuvių įstaiga nepereitų kita-taučiams. Visų noras yra, kad lietuviai, jei ne vienas, tai nors keli susidėję perimtų tą gražų pastatą su gražiu pavadinimu — Lietuvių Liuosybės Namas.

Šiandieninis namo stovis yra pilnoje tvarkoje, kaip iš lauko taip viduje. Bet kurią dieną galima apižūrėti ir gauti pilną teisingą įkainavimą. Skorio namas neturi nė cento. Penkios krautuvės, visos su malonumu nuomą sumoka, nes visos turi pelningą biznio apyvartą.

14th Street ir 49th Court yra mūsų svarbiausioji gatvė — Main Street.

Cicero D.

K. P. Deveikis

TRUMPAI

— Algirdas Puzauskas, gyv. Brighton Parke, yra įgaliotas atstovauti Didž. Britanijos Liet. Bendruomenę PLB seime Toronto mieste šį savaitgalį. Puzauskas yra lietuvių spaudos, taip pat ir "Naujienu" bendradarbis.

— Lituanicos futbolo komanda praėjusį sekmadienį Marquette Parko aikštėje įveikė Norvegian - Americans vienuolikę 6:3. Tai buvo draugiškas susitikimas. Lietuviai pirmenybes pradeda sekantį sekmadienį po Darbo Dienos.

— Ed. Šulaitis, gyv. Cicero liet. kolonijoje, buvo aprašytas Chicago Tribune dienraštyje, kuriame (rugp. 8 d.) tilpo taip pat ir jo nuotrauka. Šį savaitgalį jis vyksta į Toronto, kur dalyvaus Pasaulio Lietuvių Seime.

— Juozas Kriškėčius neseniai lankėsi okup. Lietuvoje.

— Alfonsas Nutautas, gyv. Marquette Parko liet. kolonijoje, yra didelis futbolo mėgėjas. Jį galima matyti visur, kur tik žaidžia lietuviai futbolininkai.

— Joseph Balako dukte Zinaida, gyvenanti Berwyne, pranešė man, kad jos tėveliui buvo padaryta operacija. Operacija pasisekusi ir jis gerai jaučiasi. Balakas buvo plačiai žinomas kaip muzikantas. Anksčiau jis gyveno savo name (1414 S. 49 Ct.). Nesiskundė ir buvo patenkintas, kol galėjo nužgiuoti į valgyklą. Bet kai ėmė kojos nebetarnauti, o pasikui ir akys nusilpo, tai apsigyveno pas sūnų Albertą. Po kurio laiko jį pasiėmė pas save vyresnį sūnų Joe, gyvenant netoli Detroito. Kai sveikata dar labiau pašlėjo, tai turėjo pasiduoti operacijai. Guli jis McNeill Memorial ligoninėje. Plačiau parašysiu kitą kartą.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigal įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS

A. Lalo Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškas žodynas yra plačiausias apimties ir praktiškiausias iš visų iki šiol išėjusių žodynų.

Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimu laiku nenumatoma išleisti. 1256 pusl. Abi dalys vienoje knygoje, įrištas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina \$14.

Siųskite čekį arba money orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAymarket 1-3070

* Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR ŠLAPUMO TAKU CHIRURGIJA PR 6-1795 arba 312-695-0533

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Akusherija ir moterų ligos 4157 ARCHER AVENUE

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

Dr. Aldona A. Juška

AKIU LIGU, SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS

DR. V. KAUPAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGOS

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Room 322

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGU SPEC.

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Room 322

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERU LIGOS

ŠIURPŪS VAIZDAI KARALIAUČIUJE

Lietuviai tikrai draugiški, pripažįsta atvykusi į Vakarų Vokietiją vokiečiai

Neseniai į Vakarų atvykusi Lietuvoje išaugusi Rytprūsių gyventojas Eltos atstovui papasakojo savo šurpius išpūdžius iš pergyvenimų tuoj karui pasibaigus Karaliaučiuje ir vėliau Lietuvoje.

Jauna Rytprūsių gyventojas dabar įsikūrusi Vak. Vokietijoje. Noriai skaito lietuvišką spaudą ir laisvai rašo lietuviškai.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

DR. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381 Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

PERKRAUSTYMAI

MOVING Leidimai - pilna aprauda ZEMA KAINA R. ŠERENAS

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų. ANTANAS VILIMAS

GRADINSKAS

MAŽIAU kaip už \$100.00 1964 m. nešiojama TV.

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM.

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERU LIGOS

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Room 322

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGU SPEC.

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Room 322

9 m. amžiaus ir vos keliems mėnesiams praslinkus nuo sovietų įžygiavimo ji neteko brolio (jis mirė sužeistas), o metų pabaigoje visi šeima susirgus šiltinėje ji netekusi abiejų tėvų.

— Ar tekdavo maitintis arkliena ir pan? — Taip, anuomet mes išėdavome į užmiesčius ir rasdavome pastipusių arklų. Tai būdavo, sakytai, laukinių puota.

— Badas vertė valgyti ne tik žmogieną, bet ir vogti. Tigi, kai patirdavome, kad ateina traukinys su anglimi ir druska, eidavome vogti...

— Kokiomis plinkybėmis patekote į Lietuvą, ar pati prašėte būti nugalbenta? — Taigi, kaip minėjau, kartą tokiame vagonėlyje ir nepajūčiau kaip traukinys pajudėjo, turėjau laimės, kad pakeliui mane neįsmėmė, o traukinys vyko pro Lietuvą ir sustojus Kau-

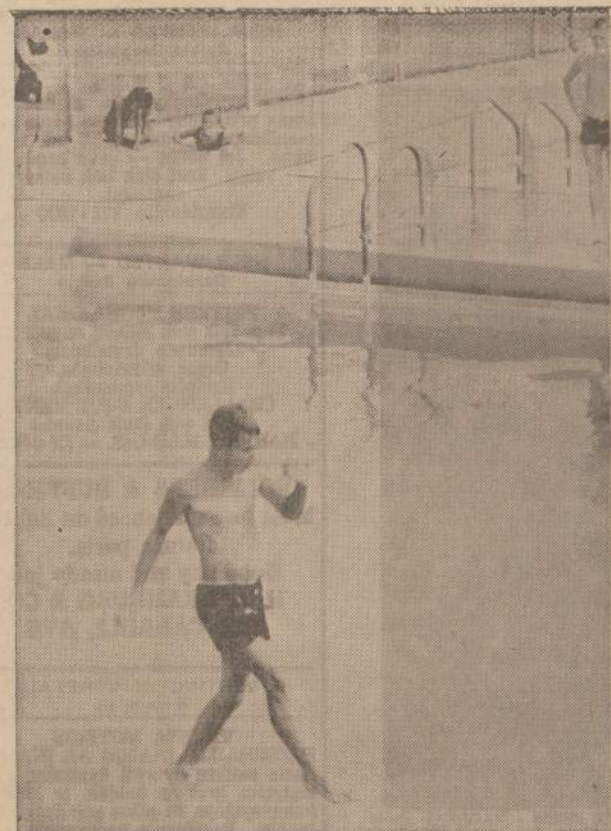
— Taigi, kaip minėjau, kartą tokiame vagonėlyje ir nepajūčiau kaip traukinys pajudėjo, turėjau laimės, kad pakeliui mane neįsmėmė, o traukinys vyko pro Lietuvą ir sustojus Kau-

— Taigi, kaip minėjau, kartą tokiame vagonėlyje ir nepajūčiau kaip traukinys pajudėjo, turėjau laimės, kad pakeliui mane neįsmėmė, o traukinys vyko pro Lietuvą ir sustojus Kau-

— Taigi, kaip minėjau, kartą tokiame vagonėlyje ir nepajūčiau kaip traukinys pajudėjo, turėjau laimės, kad pakeliui mane neįsmėmė, o traukinys vyko pro Lietuvą ir sustojus Kau-

— Taigi, kaip minėjau, kartą tokiame vagonėlyje ir nepajūčiau kaip traukinys pajudėjo, turėjau laimės, kad pakeliui mane neįsmėmė, o traukinys vyko pro Lietuvą ir sustojus Kau-

— Taigi, kaip minėjau, kartą tokiame vagonėlyje ir nepajūčiau kaip traukinys pajudėjo, turėjau laimės, kad pakeliui mane neįsmėmė, o traukinys vyko pro Lietuvą ir sustojus Kau-

Springdale (Ark.) jaunuolis, nušokęs nuo spyruoklinės lentos, atrodė lyg eitų vandens paviršiumi į maudymo baseiną.

Šachmatai

U.S. Open turnyras sutraukė ne tik Čikagoje, bet ir iš viso JAV niekad nebuvojęs žaidėjų skaičių: 2661 iš jų 5 didmeisteriai; Jugoslavijos čempionas Svetozaras Gligoričius.

Pirmasis turnyro lentelėje buvo Svetozaras Gligoričius, jau bene du kartus dalyvavęs kandidatų turnyruose.

Pagaliau pirmą ir antrą vietas pasidalijo R. Byrne ir W. Lombardy, surinkę po 11 taškų iš 13 galimų.

Pasiryžusi būti medicinos seserimi (gail. seselė) turėjau išėiti pagreitintą kursą ir per šešeris metus pavyko baigti devyknias klases.

— O kokiū būdu Tamsta patyrėte žnių apie Vokietijoje gyvenančius artimuosius? — Tais 1957 m. per Raudonąjį Kryžių patyriau, kad mano kitas brolis gyvas ir gyvena Vak. Vokietijoje.

— Tad buvote tikrai suaugusi su Lietuva, jos gyventojais? — Taip. Mane gražiai išleido, gavau dovanų daugiausia gintaro dirbinių.

— Ar tekdavo maitintis arkliena ir pan? — Taip, anuomet mes išėdavome į užmiesčius ir rasdavome pastipusių arklų.

terius) klasėje.

Tad K. Jankauską galima pasveikinti atsidūrus vienoje draugijoje su Bisguieriu.

JAV moterų čempionės vardą laimėjo šešiolikametė Kately Sillars, surinkusi 7½ taško.

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 1 dieną.

— Utenos draugiško klubo piknikas įvyks rugsėjo 2 dieną, Labor Day, Leppos sode.

— Utenos draugiško klubo piknikas įvyks rugsėjo 2 dieną, Labor Day, Leppos sode.

— Utenos draugiško klubo piknikas įvyks rugsėjo 2 dieną, Labor Day, Leppos sode.

— Utenos draugiško klubo piknikas įvyks rugsėjo 2 dieną, Labor Day, Leppos sode.

Advertisement for GELININKAS (PUTRAMENTAS) and LOVEIKIS KVIETKININKAS, featuring a picture of a person with a cart.

Advertisement for PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME, 2533 W. 71st STREET.

Advertisement for MAZEIKA & EVANS Laidotuvių Direktorai, 6845 SO. WESTERN AVE.

Advertisement for John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius, 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE.

Advertisement for NARIAL, Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

Advertisement for VASAITIS - BUTKUS, 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Advertisement for ANTANAS M. PHILLIPS, 3307 S. LITUANICA AVENUE.

Advertisement for STEPONAS C. LACKAWICZ, 2424 WEST 69th STREET.

Advertisement for PETRAS BIELIŪNAS, 4348 S. CALIFORNIA AVE.

Advertisement for GEORGE F. RUDMIN, 3319 S. LITUANICA AVE.

Advertisement for P. J. RIDIKAS, 3354 S. HALSTED STREET.

Advertisement for LEONARD BUKAUSKAS, 10821 S. MICHIGAN AVE.

Advertisement for MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI, JUOZAS NAUJOKAITIS, 2022 W. 69th Chicago 36 Ill.

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Dolerio nuvertinti negalima ir nemanoma

Sylvia Porter savo skiltyje Chicago Daily News rašo, kad krašte plintanti baimė, jog galys būti nuvertintas doleris ir čia pat pateikia prezidento Kennedy, izdo sekretoriaus Douglas Dillon, Reservų Tarybos pirmininko Willsiam Martin ir kelių žymių valiutos ekspertų pareiškimus, jog nuvertinimas būtų labai kenksmingas kraštui ir dėlto jo nebus.

Toliau autorė aiškina, kas yra nuvertinimas ir kaip jis padaromas. Valiutos nuvertinimas yra turimo aukso kainos pakėlimas. Pavyzdžiui, JAV aukso kaina 1934 metais buvo nustatyta \$35 vienai uncijai ir tokios kainos tebesilaikoma. Jei dabar JAV pakeltų aukso uncijos kainą iš \$35 iki \$70, tai yra dukart, tai dolerio vertė ligi šiol buvusi 1-35, nuo šiol būtų 1-70, tai yra perpus mažesnė.

Dolerį nuvertinti galima tik specialiu Kongreso aktu, be to dolerio negalima keisti be sutikimo Tarptautinio Monetarinio Fondo, kuriam ir JAV priklauso ir kuriam visos priklausancios valstybės yra pasizadejusios nedaryti jokių savo valiutos pakeltimų be to Fondo sutikimo.

Paskalas apie dolerio nuvertinimą skleidžia įvairūs eksporteriai, nes Amerikos valiutą nuvertinus, bent laikinai, kol kiti kraštai prisitaikytų,

Henry Throne, vienas iš išgelbėtų iš užgruvisios netoli Hazelton (Pa.) kasyklos angliakasių. Jis buvo nuvežtas į ligoninę sveikatos patikrinti.

Amerikos prekių kainos užsienioose perpus sumažėtų ir tatai kurį laiką padidintų JAV eksportą.

Galingoji Amerika

Šiomis dienomis gavau iš maskolių valdomos Lietuvos laiška, kuriame rašoma apie orą Lietuvoje šią vasarą.

Rašo: "Pas mus dabar dideli karščiai. Viskas nudžiūvo: bulvės, pievos, nebus šieno, o rugius jau nuo laukų veža ir greitai kula. Sako, bus badas, bet turim plačią tėvynę, gal atveš duonos..."

Laiške toliau rašo, kad žmonės ten šneka, jog esą Amerika atsiuntusi tuos karščius, kad juos ten iškeptų... Praeitą vasarą, sako, norėjo mus paskandinti lietumi ir viskas supuvo, šiemet nori išdžiovinti ir iškepti...

Aš nusijuokiau, ir parašiau laiška, pastebėdamas, kad ta "plačioji tėvynė" (širokaja rodina) Ameriką dykai garsina. Amerika yra tokia galinga, kad gali pasiūsti ir karštį, ir šalį, lietu, ir vabalus. Kas gali prieš Ameriką atsistengti!

Pas mus Amerikoje už garsinimus brangiai užmoka, o pas jus, jūsų "plačioji tėvynė" už dyką garsina!

Dar pridūriau, kad Amerika duoda visiems pagalbą — duoną ir pinigais, kad visi gyventų pavalgę ir taikoje — be skirtumo, juodi, geltoni ar duona ir pinigais, kad visi gyraudoni. Senas čikagietis.

15 metų kolektočius tvarko Higgins rūmus

Nuo praėjusios savaitės prasidėjo ir ši šeštadienio vakarą bus baigtas publikai aprodytas vieno paslaptingo turtuolio Edwardo Higgins namas (palocius) šiaurinėje Chicagoje, 6114 N. Kenmore ave. Tas namas bus netrukus nugriautas ir jo vietoje pastatytas daugelio aukštų apartamentinis. Namo savininkas, kaip ir visa jo šeima, yra dingę be pėdsako, ir jame esančius retus meno turtus, senoviškus baldus, paveikslus ir kt. dabar tnis savininkas, Hugo Coutandin, pavede globoti ir daiktus pardavinėti 15 metų amžiaus berniukui, lietuviukui Phillip Gapshis, gyv. S. Emerald ave., Bridgeporte, kurs ten turi sa-

vo senienų (antique) krautuvių ir yra pasižymėjęs kaip nepaprastų gabumų antikinio meno žinovas. Berniukas dar būdamas 6 metų amžiaus jau parodė didelį menu susidomėjimą ir jo supratimą, kai jo teta pradėjo jam rinkti ir parnešti įvairias senienas.

"Atrodo, kad niekas nebežino nieko apie tą Higginų šeimą", sako jaunasis Pilypas namo lankytojams. "Edward Higgins šiuos rūmus pastatė 1898 metais. Matyti, kad jis ir jo žmona daug keliavo, nes čia yra pilna daiktų iš viso pasaulio".

Norintieji pamatyti vertingų senienų, gali dar spėti nuvažiuoti šį penktadienį ir šeštadienį.

CICERO

— Algirdas Ješmantas rugsėjo mėn. 21 d. susituko su Altona Poškaite. Situoktūvės įvyks š. Panelės Marijos Gimimo bažnyčioje, o vaisės — B. Pakšto salėje.

— Viktoras Palčiauskas gražiai pasirodė JAV "open" šachmatų pirmenybėse, kur iš 265 dalyvių dalinosi V—X vietą. Už tai jis gavo 50 dol. premiją.

— Stasys Ališis savo atostogas praleido Wisconsin, kur taip pat išbandė laimę ir meškeriojime.

— Kun. Petras Patlaba ilgesniam laikui išvyko Europon, kur žada pailsėti ir taisyti sveikatą. Jis buvo Cicero Aukšt. Mokyklos direktoriumi. Dabar šias pareigas perėmė Č. Grincevičius.

— Juozas Rudzinkas plačiai domisi sportu, ypatingai futbolu. Lietuvoje jis pats yra žaidęs futbolo komandose, o dabar pasitenkina futbolo rungtynių stebėjimu. Jis šią vasarą daug dėmesio skyrė Tarptautinės Futbolo Lygos rungtynėms, kurios vyko Soldiers Field stadijone.

Parašyta-pasakyta

Patiriama, kad J. Karvelis greitai laiku išleidžia tris oritis

80,000,000 under the iron rule of Communism

In Eastern Europe, eighty million people live under the iron rule of Communism. Radio Free Europe's daily broadcasts bring them hope, news, keep up their resistance to Communist brainwashing. Help overrule Communism with truth, by supporting Radio Free Europe.

Send your contribution to Radio Free Europe Fund P. O. Box 1968, Mt. Vernon, N. Y. Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

A U K L E dvim priešmokyklinio amžiaus vaikams prižiūrėti. Būtinios geros rekomendacijos. Susitarime dėl atlyginimo. Jei norės — gaus kambarį ir valgį. Turi šiek tiek mokėti angliškai. Skambinkite 771-7870

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

PRITYRE MECHANIKAL Turi šiek tiek mokėti angliškai. Ligoninės draudimas. Geras atlyginimas. Kreiptis asmeniškai. CHALLENGER EQUIPMENT 162nd and Park Avenue HARVEY, ILLINOIS. — IN 8-8234

POLISHERS & BUFFERS Must be experienced on lighting fixture parts.

Good pay and steady job. H. A. FRAMBURG & CO. 3320 CARROLL AVE.

RENTING IN GENERAL Nuomos

VIENISA MOTERIS PAGEIDAUJA INAMIO AR INAMĖS, kurie sutiktų gyventi kambaryje, apstatytam gražiais baldais ir gražioje kaimynystėje, su pilna privilegija virtuvėje. Pageidauja nerūkancio ir ramaus būdo vyro ar ypač moters. Dėl atlyginimo susitarime vietoje. Skambinti PR 6-7045, jei neatsilieps, tai HE 4-0585.

MOTERIS duos kambarį moteriškai — pensininkėl, jei ji padės aptvarkyti kitus kambarius. Skambinti 376-1250.

ISNUOMOJAMAS 5 kambarių butas antrame aukšte — didelis, šviesus. Tik suaugusiems. 3449 So. LITUANICA AVE.

ginalius dalykus, kuriuos jau esą galima užsisakyti jo Prekybos Namuose, 2715 West 71 Street (tel. 471-1424):

1) Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėtų savo kūrinių plokštėlė. Gustaitis yra dar pirmas ir, atrodo, labai gera idėja.

2) Vytauto Alanto: Devyni dramos veikalai. Stambi, 500 puslapių knyga, tikrai bus laukiama mūsų teatrų ir vaidintojų.

3) Clevelando Okteto įgrotų įdainuotų 16 įvairių šokių plokštėlė lietuvių kalba.

J. Karvelis, kurį nuo pat atsikėlimo į Chicago savo prekybos namus laike Bridgeporte, neperseniausiai persikėlė į Marquette Parką. Teisingai jis pats yra kankanda pasakęs: "Karvelis nėra žvirblis".

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės kitur

10 AKRU NUOSAVYBĖ, 4 miegamųjų namas. Bizniui sklypas. Vieta galima išskirti. 1,500 amžinai žaliuojančių medžių. \$23,500. A. Jensen, R. J. SAWYER, MICH. HA 6-0332

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

ISNUOMOJAMAS mažas restoranas Ciceroje su visais įrengimais. Tinka dviem žmonėms. Geras uždarbis. Jokių investavimų nereikia. OL 6-5237.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio meto NAUJIENOS neprašė pagalbos. Per 50 metų jos leido dienraštį, besiversdamas vien tik iš gaunamos prenumeratos, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų uždirbtais pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjome, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tesuspaudiname.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos, procesų. Plieno pramonė stotasi naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji mašina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirma galėjai nusipirkti mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šandien naujoms mašinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslius informacijos šaltinis. Jas rėmė platūs Amerikos lietuvių sluoksniai. Per 50 metų NAUJIENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovavo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuvės mašiną ir galėtume leisti dienraštį dar kitą pusšimtį metų. Mums reikia naujo preso, reikia mašinų foto reprodukcijoms ir kitiems spaudos darbams. Esame įsteigę NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois NAUJIENŲ BENDROVE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

NAUJAS DELUXE 3 MIEGAMŲJŲ MŪRINIS. Išsitas rūšys. Išskirti vamzdžiai. Šildymas gasu, tinkuotos sienos ir lubos. Ažuolo medis ir virtuvės spintos. Lentynos knygoms. Plytelių vonia ir kambarys apsiengimui. 5208 SO. MILLARD.

NASLĖ PRIVERSTA PARDUOTI modernų bugalov su visais patogumais ir baldais. Pigiai. 6147 So. Kedvale Avenue. PO 7-5659.

TINKAMAS ŠEIMAI turinčiai vaikų. Arti mokyklos ir vaikams žaisti aikštės. 2 butai, 5 ir 4 kamb., gazo centr. šild., apyl. 31 ir Lawndale, tik \$10,500. SVBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038

MARQUETTE PARKE 2 aukštų mūrinis, 3 butai, 2 auto mūrinis garažas, išsitas žieminiai langai ir tinkelėliai. Puikiam stovyje. Mažiau, kaip 30 tūkstančių. Apžiūrėti galima tik susitarus tel. 476-7155.

FOR SALE:

Choice hotel property in busy year round town. Room for 60 unit or more motel. Liquor license and dining room in seventy room Hotel. 6 Stories on the Lake, 3 Stories on Street side. Includes also heated swimming pool and well stocked skiing business. Approximately 400 feet beach front on Lake Michigan; 200 feet on Highway 31. Only 1 1/2 blocks from downtown.

Total price \$250,000 \$100,000 cash required. Thoroughly experienced present management available if desired. Phone owner Area Code 616 — LI 7-6551, CHARLEVOIX, MICH.

PAJAMŲ NAMAS — SAVININKAS 3 aukštų mūr. — didelė krautuvių — me aukšte. Du 3 kamb. butai, tryje 2 kamb. butai viršuje. 75 pėdų dirbtuvė ir didelis garažas kieme. Šild. alyva. \$4,548 nuomos per metus (viskas išnuomota). Tik \$24,500. Klausiti Mr. Geiss, 3550 Fullerton Ave. SP 2-7066.

6601 W. SCHREIBER NE 1-3637 Modernus kampinis, mūrinis iš gatvės, ranch. 9 metų. 3 miegamieji, 2 vonios, 2 1/2 auto mūrinis garažas. Ivažiavimas iš šono. Parduoda savininkas. ĮKAINUOTAS PARDAVIMUI.

SAVININKAS PARDUODA 6 kamb. mūr. rezidencija puikioje vietoje. 3 mieg., 1 1/2 vonios. Šild. gazu, karštas vand. 1 1/2 auto garažas. Daug priedų. Arti mokyklų. 56 ir Honore apyl. Teisinga kaina. Teiraukitės dabar! GR 6-8461

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės kitur 10 AKRU NUOSAVYBĖ, 4 miegamųjų namas. Bizniui sklypas. Vieta galima išskirti. 1,500 amžinai žaliuojančių medžių. \$23,500. A. Jensen, R. J. SAWYER, MICH. HA 6-0332

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

ISNUOMOJAMAS mažas restoranas Ciceroje su visais įrengimais. Tinka dviem žmonėms. Geras uždarbis. Jokių investavimų nereikia. OL 6-5237.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

IŠ NUOTRAUKŲ GERIAUSIŲ NAMŲ PASIRINKIMAS

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

BELL — REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PProspect 8-2233

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS

APDRAUDA • NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

NAUJA 7 kamb. mūro rezidencija prie M. Parko. 2 auto mūro garažas, karpetai, centrinis oro vėsinimas. \$34,900. NAUJAS 2 BUTŲ mūras, 2 po 5 1/2. Ištaigingas rūšys, naujas garažas, prie Jaunimo Centro. \$36,900. NAUJAS 2 BUTŲ mūras, 5 ir 2 kamb. Platus lotas, garažas, sausas rūšys. \$23,000. NAUJAS 4 KAMB. mūras, aukšta pastogė, 35 pėdų lotas, garažas, tvora. Arti Marquette Parko. \$19,000. NAUJAS 3 butų mūras, platus lotas, garažas, blokas nuo M. Parko. \$35,000.

K. VALDIS REAL ESTATE

RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

PERKAME, parduodame, mainome įvairus dydžio namus visur. Parduosime paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 West 59th Street PProspect 8-5454

MŪRINIS 2x6, įrengtas sklepas, atskiri šild. vienetai, modernus ir labai švarus, Brighton Parke.

MŪRINIS 4x4, gazo pečiai, 37 p. sklypas, žema kaina, Brighton Parke.

MŪRINIS 7 kamb., 30 pėdų sklypas, Marquette Parke, \$15,400.

MŪRINIS 2x4, 5 metų, Brighton Parke.

ŠIMAITIS Realty, Insurance

2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

SU NEMAZU NUOSTOLIŲ savininkas priverstas tuoj parduoti 3 butų modernizuotą namą Gage Parke. Centrinis šildymas, garažas. Apžiūrėkite! tik \$23,700.

A. NORKUS REAL ESTATE

2405 West 51st St. WA 5-5030

MOR. 2-5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Potvniuo kontr. al. langai, gar. 30' skl. \$24,400.

1 1/2 med. pajamų bung. Marq. Park. 37' skl. gazu šild. gar. \$14,500.

Mūr. 2-5 Brighton Prk. 33' skl. Remod. virt. ir vonia \$25,300.

Gražus 2-5 med. Atsk. šild. syst. gar. Brighton Park. \$22,000.

Geras mūr. šiaur. miesto daly. 21 apt. Viskas sutvarkyta. \$19,240 paj. met. Kaina tik 8 1/2 karto pajamos.

SIMKUS REALTY-NOTARY PUBLIC 4259 So. Maplewood Ave. Tel.: CL 4-7450 arba YA 7-2046

SAVININKAS PARDUODA mūrinį 2 butų po 4 1/2 kamb. Abiems butams viskas atskirai. 2 auto garažas. Apsauga nuo potvynio. 5 metų. Parduodama su baldais ar be. Viengungis skubiai išvyksta. Namas Marquette Parke. WAlbrook 5-4438

MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE — ypač ilgas ir platus apartamentinis. 5 butai, visi labai erdvi. Teirautis krautuvių 2639 W. 65 St.

LYONS — Savininkas parduoda pajamų namą. Sienos išrodo, kaip mūras. 6-3 1/2 kamb., be to dar kambarys su 1/2 vonios. 2 auto mūrinis garažas. Sklypas 56 x 180, be to galima įsigyti dar 80 pėdų sklypa. OLYmpic 2-8208

PARDUODAMAS 6 butų geltonas mūrinis pastatas. Šildymas alyva. Platus sklypas. 3 po 5, 3 po 4 kamb. 1431 N. Western Avenue. Informacijoms skambinti JU 8-7651.

ARTI 63 IR WHIPPLE parduodamas 2 butų mūrinis, 6 ir 5 kamb. Naujas garažas. Sausas rūšys. Puikiam stovyje. \$29,500. PR 8-3988

SAVININKAS PARDUODA du mūrinis namus ant vieno sklypo. 4 butai ir garažas dviem automobiliams. Skambinkit nuo 7 iki 7 v. 326-1140.

NAUJIENOSE GALI RAŠYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

JONAS PLEIRYS Dažymas ir dekoravimas

Režidencinis ir komercinis Apdrauda, apskaičiavimai veltui

6658 S. ROCKWELL PR 8-8868

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS

Iš lauko ir vidaus, sienų popieraviimas, sienų dekoravimas paveikslais (muralis ir interior decorating).

Skambinti A. VAITEKUNAS

Tel. 839-5299

A. ABALL ROOFING

Išteigta prieš 48 metus

STOGAI — KAMINAI — RINOS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

DEDAME NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Ju nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizotas. Taip pat taisome senas rinas, išsaminame ir dažome. Darbas garantuotas.

VISOKIUS STOGUS taisom, atnaujiname ar naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo nepereis.

KAMINAI — mūriniai, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdžius ir originalius kaminius; tinka gazo, alyvos ir anglies apšildymams. Sulaukiu draugė.

DAŽOM IŠ LAUKO IR CEMENTUOJAME. — Pilmni apsidraudę. — Nemokami apskaičiavimai. — Žemiausios kainos.

Atdara dieną ir naktį bei sekmdieniais.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.

2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442

Juozas Zemaitsis OL 6-0412

Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiečiuose.

Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

RESORTS AND VACATIONING Kurortai ir Atostogų Vietos

UNION PIER, MICH. — Parduodamas arba išnuomojamas gražus su baldais namas, tinkamas išitus metus gyv. privat. Michigan ežero pakrantė. Pradedant \$5,000, mažas įmokėjimas, parduos kad ir su nuostoliu. Telef. Lakeside, (Mich.) 4591 arba rašykite Mr. J. Kahn, savininkas, P. O. Box 126, UNION PIER, MICH.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINAI "NAUJIENOSE"

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, AUGUST 30, 1963

TAIP TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠI, KURI JUMS PATOGIAUSIA... DIVIDENDAI PASIUCIAMI KAS 1/4 METŲ... 4 1/2% TAUPYMO SASKAITOS IKI \$10,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ISTAIGOJE... 5 1/2% PASKOLOS NAMAMS PIRKTI IKI 25 METŲ NĖRA PABAUDOS UŽ ATMOKĖJIMUS... ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. 1447 S. 49th St., Cicero 50, Ill. NEMOKAMAS PARKINIMAS Tel. 656-6330 ir 242